Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 16 februari 2012 *

”Informationssamhället — Upphovsrätt — Internet — Värdtjänsteleverantör — Behandling av information som lagrats på en plattform för sociala nätverk på internet — Införande av ett system för filtrering av denna information för att förhindra att filer som innebär upphovsrättsintrång hålls tillgängliga — Allmän skyldighet att övervaka lagrad information föreligger inte”

I mål C-360/10,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Belgien) genom beslut av den 28 juni 2010, som inkom till domstolen den 19 juli 2010, i målet

Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)

mot

Netlog NV,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden K. Lenaerts samt domarna J. Malenovský (referent), R. Silva de Lapuerta, G. Arestis och D. Šváby,

generaladvokat: P. Cruz Villalón,

justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 7 juli 2011,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM), genom B. Michaux, F. de Visscher och F. Brison, advocaten,

— Netlog NV, genom P. Van Eecke, advocaat,

— Belgiens regering, genom T. Materne och J.-C. Halleux, båda i egenskap av ombud,

— Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

* Rättegångsspråk: nederländska.

— Nederländernas regering, genom C. Wissels, i egenskap av ombud,

— Förenade kungarikets regering, genom S. Ossowski, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom A. Nijenhuis och J. Samnadda, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av följande direktiv:

— Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (direktivet om elektronisk handel) (EGT L 178, s. 1),

— Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, s. 10),

— Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (EUT L 157, s. 45, och rättelser i EUT L 195, 2004, s. 16, och EUT L 204, 2007, s. 27),

— Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, s. 31), och

— Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktivet om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, s. 37).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) (nedan kallad SABAM) och Netlog NV (nedan kallat Netlog). Netlog är ett bolag som driver en plattform för sociala nätverk på internet. Målet rör frågan huruvida Netlog är skyldigt att inrätta ett system för filtrering av information som lagrats på bolagets plattform, för att på så sätt förhindra att filer som innebär upphovsrättsintrång hålls tillgängliga på denna plattform.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätten

Direktiv 2000/31

3 Skälen 45, 47 och 48 i direktiv 2000/31 lyder enligt följande:

”(45) De begränsningar av tjänstelevererande mellanhänders ansvar som fastställs i detta direktiv påverkar inte möjligheten av olika förelägganden. Sådana förelägganden kan särskilt bestå av avgöranden från domstolar eller administrativa myndigheter som kräver att alla överträdelser skall upphöra eller förhindras, inbegripet att olaglig information avlägsnas eller görs oåtkomlig.

…

(47) Medlemsstaterna är förhindrade från att ålägga tjänsteleverantörerna övervakningsskyldighet endast när det gäller skyldigheter av allmän natur. Detta gäller inte övervakningsskyldigheter i ett speciellt fall och påverkar i synnerhet inte beslut från nationella myndigheter i enlighet med nationell lagstiftning.

(48) Detta direktiv berör inte medlemsstaternas möjlighet att kräva av tjänsteleverantörer som lagrar information från sina tjänstemottagare att visa den omsorg som skäligen kan förväntas av dem och vilken preciseras i nationell rätt, för att upptäcka och förhindra vissa slags olaglig verksamhet.”

4 Artikel 14 i direktiv 2000/31 med rubriken ”Värdtjänster” har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna skall se till att en tjänsteleverantör som levererar någon av informationssamhällets tjänster bestående av lagring av information som tillhandahållits av tjänstemottagaren inte skall vara ansvarig för information som lagrats på begäran av en tjänstemottagare av tjänsten, under förutsättning att

a) tjänsteleverantören inte hade kännedom om förekomsten av olaglig verksamhet eller olaglig information och, beträffande skadeståndsanspråk, inte var medveten om fakta eller omständigheter som gjort förekomsten av den olagliga verksamheten eller den olagliga informationen uppenbar, eller

b) tjänsteleverantören så snart han fått sådan kännedom eller blivit medveten om detta handlat utan dröjsmål för att avlägsna informationen eller göra den oåtkomlig.

2. Punkt 1 är inte tillämplig om tjänstemottagaren handlar under tjänsteleverantörens ledning eller överinseende.

3. Denna artikel skall inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med medlemsstaternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse, inte heller skall den påverka medlemsstaternas möjlighet att inrätta förfaranden för att avlägsna information eller göra den oåtkomlig.”

5 Artikel 15 i direktiv 2000/31 innehåller följande bestämmelser:

”1. Medlemsstaterna får inte ålägga tjänsteleverantörerna en allmän skyldighet att, i samband med tillhandahållande av sådana tjänster som avses i artiklarna 12, 13 och 14, övervaka den information de överför eller lagrar, och inte heller någon allmän skyldighet att aktivt efterforska fakta eller omständigheter som kan tyda på olaglig verksamhet.

2. Medlemsstaterna kan fastställa skyldigheter för leverantörer av informationssamhällets tjänster att omedelbart informera de behöriga myndigheterna om påstådda olagliga verksamheter som utförts eller olaglig information som tillhandahållits av mottagarna av deras tjänster eller att till behöriga myndigheter på deras begäran lämna information som gör det möjligt att identifiera de mottagare av deras tjänster med vilka de ingått lagringsavtal.”

Direktiv 2001/29

6 Skälen 16 och 59 i direktiv 2001/29 lyder på följande sätt:

”(16) … Det här direktivet bör genomföras enligt en tidsplan liknande den för genomförandet av [direktiv 2000/31], eftersom det direktivet utgör en harmoniserad ram för principer och bestämmelser som bl.a. berör vissa viktiga delar i det här direktivet. Det här direktivet påverkar inte bestämmelserna om ansvar i det direktivet.

…

(59) I synnerhet i den digitala miljön kan de tjänster som mellanhänder erbjuder i ökande grad utnyttjas av en tredje part för att göra intrång. I många fall är det dessa mellanhänder som har de största möjligheterna att sätta stopp för sådant intrång. Utan att andra tillgängliga sanktioner och möjligheter att vidta rättsliga åtgärder påverkas bör rättsinnehavare därför ha möjlighet att begära ett föreläggande mot en mellanhand som i ett nät förmedlar en tredje mans intrång i ett skyddat verk eller annat alster i ett nät. Denna möjlighet bör finnas tillgänglig även i sådana fall då de åtgärder som mellanhanden vidtar är undantagna enligt artikel 5. Villkoren och bestämmelserna för förelägganden av detta slag bör medlemsstaterna själva bestämma om i sin nationella lagstiftning.”

7 Artikel 3.1 i direktiv 2001/29 har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall ge upphovsmän en ensamrätt att tillåta eller förbjuda varje överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.”

8 Artikel 8 i detta direktiv har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna skall se till att det finns lämpliga sanktioner och möjligheter att vidta rättsliga åtgärder i fråga om intrång i de rättigheter och skyldigheter som fastställs i detta direktiv samt vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa att dessa sanktioner och möjligheter att vidta rättsliga åtgärder tillämpas. Sanktionerna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

…

3. Medlemsstaterna skall se till att rättsinnehavare har möjlighet att begära ett föreläggande gentemot mellanhänder vars tjänster utnyttjas av en tredje part för att begå intrång i en upphovsrätt eller närstående rättighet.”

Direktiv 2004/48

9 Skäl 23 i direktiv 2004/48 har följande lydelse:

”Utan att det påverkar användning av andra tillgängliga åtgärder, förfaranden eller sanktioner bör rättighetshavarna ha möjlighet att begära ett föreläggande mot en mellanhand vars tjänster utnyttjas av tredje man för att göra intrång i rättighetshavarens industriella rättighet. Villkoren och bestämmelserna för förelägganden av detta slag bör medlemsstaterna själva bestämma om i sin nationella lagstiftning. När det gäller intrång i upphovsrätt och närstående rättigheter finns det redan en omfattande harmonisering genom direktiv [2001/29]. Artikel 8.3 i direktiv [2001/29] bör därför inte påverkas av detta direktiv.”

10 I artikel 2.3 i direktiv 2004/48 föreskrivs följande:

”Detta direktiv skall inte påverka

a) de gemenskapsrättsliga bestämmelser som reglerar den materiella delen av immaterialrätten, direktiven 95/46/EG … eller 2000/31/EG i allmänhet och i synnerhet artiklarna 12–15 i direktiv 2000/31/EG,

…”

11 I artikel 3 i direktiv 2004/48 föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall tillhandahålla de åtgärder, förfaranden och sanktioner som är nödvändiga för att säkerställa skyddet för de immateriella rättigheter som omfattas av detta direktiv. Åtgärderna, förfarandena och sanktionerna skall vara rättvisa och skäliga, inte onödigt komplicerade eller kostsamma och inte medföra oskäliga tidsfrister eller omotiverade dröjsmål.

2. Åtgärderna, förfarandena och sanktionerna skall också vara effektiva, proportionella och avskräckande och skall tillämpas så att hinder för lagenlig handel inte uppkommer och så att missbruk inte sker.”

12 I artikel 11 tredje meningen i direktiv 2004/48 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall även se till att rättighetshavare har möjlighet att begära ett föreläggande mot mellanhänder vars tjänster utnyttjas av tredje man för att göra intrång i en immateriell rättighet, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 8.3 i direktiv [2001/29].”

Nationell rätt

13 Artikel 87.1 första och andra styckena i lagen av den 30 juni 1994 om upphovsrätt och närstående rättigheter (wet betreffende het auteursrecht en naburige rechten) (*Belgisch Staatsblad* av den 27 juli 1994, s. 19297) införlivar artikel 8.3 i direktiv 2001/29 och artikel 11 i direktiv 2004/48 med belgisk rätt. I nämnda artikel 87.1 första och andra styckena anges följande:

”Ordföranden för domstolen i första instans ... kan pröva intrång i upphovsrätt eller närstående rättigheter och förordna att sådant intrång ska upphöra.

Ordföranden kan också utfärda ett föreläggande om upphörande mot mellanhänder vars tjänster utnyttjas av tredje man för att begå intrång i en upphovsrätt eller en närstående rättighet.”

14 Artiklarna 20 och 21 i lagen av den 11 mars 2003 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster (wet betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij) (*Belgisch Staatsblad* av den 17 mars 2003, s. 12962) införlivar artiklarna 14 och 15 i direktiv 2000/31 med nationell rätt.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

15 SABAM är en upphovsrättsorganisation som företräder upphovsmän, kompositörer och utgivare av musikaliska verk. SABAM har bland annat till uppgift att bevilja tredje man tillstånd till att använda deras skyddade verk.

16 Netlog driver en plattform för sociala nätverk på internet. Den som registrerar sig på Netlog får tillgång till ett eget utrymme som kallas ”profil”. Användaren kan själv fylla sin profil med innehåll, och profilen är åtkomlig i hela världen.

17 Plattformen används dagligen av tiotals miljoner människor. Huvudsyftet med plattformen är att bygga upp virtuella gemenskaper där användarna kan knyta vänskapsband och direkt kommunicera med varandra. I sin profil kan användarna bland annat föra dagbok, redovisa sina fritidssysselsättningar och preferenser, visa vilka vänner de har samt visa personliga foton eller filmklipp.

18 Enligt SABAM ger emellertid det sociala nätverk som Netlog driver alla internetanvändare möjlighet att via sin profil använda musikaliska och audiovisuella verk i SABAM:s register, genom att

allmänheten ges tillgång till dessa verk på ett sådant sätt att andra användare ges tillträde därtill. Detta sker utan SABAM:s medgivande och utan någon som helst ersättning från Netlogs sida.

19 I februari 2009 kontaktade SABAM Netlog för att få till stånd ett avtal om att Netlog skulle erlägga ersättning för användningen av verk i SABAM:s register.

20 Genom skrivelse av den 2 juni 2009 anmodade SABAM Netlog att utan dröjsmål och framledes upphöra med att olovligen tillhandahålla allmänheten musikaliska och audiovisuella verk ur SABAM:s register.

21 Den 23 juni 2009 delgav SABAM Netlog en stämning med kallelse till ordföranden vid Rechtbank van eerste aanleg te Brussel inom ramen för en förbudstalan enligt artikel 87.1 i lagen av den 30 juni 1994 om upphovsrätt och närstående rättigheter. SABAM yrkade därvid att Netlog skulle förpliktas att, vid äventyr av vite om 1 000 euro per dag, utan dröjsmål upphöra med att olovligen tillgängliggöra musikaliska eller audiovisuella verk ur SABAM:s register.

22 Netlog gjorde gällande att om rätten bifaller SABAM :s talan, så innebär det att Netlog åläggs en allmän övervakningsskyldighet. Detta är dock inte tillåtet enligt artikel 21.1 i lagen av den 11 mars 2003 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, som införlivar artikel 15.1 i direktiv 2000/31 med nationell rätt.

23 Netlog påpekade – utan att SABAM bestritt detta – att om talan bifalls, så kan det få till följd att Netlog åläggs att på egen bekostnad, utan begränsning i tiden och i förhållande till samtliga sina kunder, installera ett generellt och förebyggande system för filtrering av merparten av den information som lagras på bolagets servrar, i syfte att identifiera elektroniska filer på servrarna innehållande musikaliska eller audiovisuella verk samt filmverk, som SABAM gör anspråk på rättigheterna till, och sedan blockera delningen av sådana filer.

24 Ett sådant filtreringssystem skulle dock, enligt Netlog, kunna leda till att personuppgifter måste behandlas, vilket måste prövas utifrån de unionsrättsliga bestämmelserna om skydd för personuppgifter och sekretessen i informationsflödet.

25 Rechtbank van eerste aanleg te Brussel beslutade mot denna bakgrund att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

”Får medlemsstaterna enligt direktiven 2001/29 och 2004/48, i förening med direktiven 95/46, 2000/31 och 2002/58, tolkade särskilt mot bakgrund av artiklarna 8 och 10 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna [undertecknad i Rom den 4 november 1950], föreskriva en möjlighet för en nationell domstol som ska avgöra ett förfarande i sak att, på den enda grunden att det i lagstiftningen finns en bestämmelse enligt vilken ’[den nationella domstolen också kan] utfärda ett föreläggande om upphörande mot mellanhänder vars tjänster utnyttjas av tredje man för att begå intrång i en upphovsrätt eller en närstående rättighet’, utfärda ett föreläggande enligt vilket en leverantör av värdtjänster på egen bekostnad, utan begränsning i tiden och i förhållande till samtliga sina kunder, måste installera ett generellt och förebyggande system för filtrering av merparten av den information som lagras på dess servrar, i syfte att identifiera elektroniska filer på dess servrar innehållande musikaliska eller audiovisuella verk samt filmverk, som SABAM gör anspråk på rättigheterna till, och sedan blockera delningen av sådana filer?”

Prövning av tolkningsfrågan

26 Den nationella domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida direktiven 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 och 2002/58 – jämförda med varandra och tolkade mot bakgrund av de krav som följer av skyddet för de tillämpliga grundläggande rättigheterna – ska tolkas så, att de utgör hinder för att en nationell domstol förelägger en värdtjänsteleverantör att införa ett system för filtrering

— av den information som användarna lagrat på värdtjänsteleverantörens servrar,

— som tillämpas utan åtskillnad i förhållande till samtliga kunder,

— i förebyggande syfte,

— på värdtjänsteleverantörens egen bekostnad, och

— utan begränsningar i tiden,

och vilket kan upptäcka elektroniska filer innehållande musikaliska eller audiovisuella verk samt filmverk, till vilka den som har yrkat föreläggande gör anspråk på att inneha de immateriella rättigheterna, i syfte att blockera det tillhandahållande till allmänheten av sådana verk som innebär upphovsrättsintrång (nedan kallat det omtvistade filtreringssystemet).

27 Det är utrett att ett bolag som driver en plattform för sociala nätverk på internet, såsom Netlog, på sina servrar lagrar sådan information som användarna fyllt sin profil med. Ett sådant bolag är således en värdtjänsteleverantör i den mening som avses i artikel 14 i direktiv 2000/31.

28 Vidare erinras det om att innehavarna av immateriella rättigheter enligt artikel 8.3 i direktiv 2001/29 och artikel 11 tredje meningen i direktiv 2004/48 har möjlighet att begära ett föreläggande gentemot bolag som driver plattformar för sociala nätverk på internet, såsom Netlog, vilka agerar såsom mellanhänder i den mening som avses i dessa bestämmelser, då deras tjänster kan utnyttjas av dem som använder sådana plattformar för att begå intrång i dessa immateriella rättigheter.

29 Det framgår vidare av domstolens praxis att den behörighet som nationella domstolar ges enligt dessa bestämmelser ska ge dem möjlighet att förelägga sådana mellanhänder att vidta åtgärder som inte enbart syftar till att få de intrång i immateriella rättigheter som skett med hjälp av deras it-tjänster att upphöra utan även till att förhindra nya intrång (se dom av den 24 november 2011 i mål C-70/10, Scarlet Extended, REU 2011, s. I-0000, punkt 31).

30 Det följer av samma rättspraxis att villkoren för de förelägganden som medlemsstaterna ska föreskriva enligt de ovannämnda artiklarna 8.3 och 11 tredje meningen, såsom till exempel vilka villkor som ska vara uppfyllda och vilket förfarande som ska följas, ska regleras i nationell lagstiftning (se domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 32).

31 Dessa regler som föreskrivs av medlemsstaterna, liksom de nationella domstolarnas tillämpning av dem, ska inte desto mindre vara förenliga med de begränsningar som följer av direktiven 2001/29 och 2004/48, och av de rättskällor som dessa direktiv hänvisar till (se domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 33).

32 Enligt skäl 16 i direktiv 2001/29 och artikel 2.3 a i direktiv 2004/48, påverkar dessa regler inte bestämmelserna i direktiv 2000/31 och, närmare bestämt, artiklarna 12–15 i detta (se domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 34).

33 Följaktligen ska dessa regler bland annat vara förenliga med artikel 15.1 i direktiv 2000/31, i vilken nationella myndigheter förbjuds att vidta åtgärder varigenom en värdtjänsteleverantör åläggs att genomföra en allmän övervakning av den information som leverantören lagrar (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 35).

34 Domstolen har redan slagit fast att ett sådant förbud bland annat omfattar nationella åtgärder som innebär en skyldighet för en mellanhand, såsom en värdtjänsteleverantör, att aktivt övervaka samtliga uppgifter från varje kund för att förebygga all form av framtida intrång i immateriella rättigheter. En

sådan allmän övervakningsskyldighet skulle dessutom vara oförenlig med artikel 3 i direktiv 2004/48, enligt vilken åtgärder enligt detta direktiv ska vara rättvisa, proportionella och inte onödigt kostsamma (se domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 36).

35 Det ska mot denna bakgrund undersökas huruvida det föreläggande som är i fråga i det nationella målet, enligt vilket värdtjänsteleverantören är skyldig att införa det omtvistade filtreringssystemet, skulle innebära en skyldighet för leverantören att aktivt övervaka samtliga uppgifter från varje användare för att förebygga all form av framtida intrång i immateriella rättigheter.

36 Det är utrett att införandet av filtreringssystemet förutsätter

— att värdtjänsteleverantören, bland alla de filer som användarna lagrat på leverantörens servrar, urskiljer de filer som kan innehålla verk som de aktuella immaterialrättsinnehavarna gör anspråk på att ha rättigheter till,

— att värdtjänsteleverantören avgör vilka av dessa filer som olagligen lagras och ställs till allmänhetens förfogande, och

— att värdtjänsteleverantören blockerar tillhandahållandet av de filer som denne ansett vara olagliga.

37 En sådan förebyggande övervakning kräver således att de filer som användarna lagrat hos värdtjänsteleverantören kontrolleras aktivt. En sådan övervakning omfattar såväl nästan all lagrad information som samtliga användare av leverantörens tjänster (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 39).

38 Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar domstolen att det föreläggande som innebär att värdtjänsteleverantören är skyldig att införa det omtvistade filtreringssystemet skulle innebära en skyldighet för leverantören att aktivt övervaka nästan samtliga uppgifter med avseende på samtliga användare för att förebygga all form av framtida immaterialrättsintrång. Härav följer att föreläggandet medför att värdtjänsteleverantören blir skyldig att utföra en sådan allmän övervakning som är förbjuden enligt artikel 15.1 i direktiv 2000/31 (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 40).

39 Bedömningen av huruvida föreläggandet är förenligt med unionsrätten ska dessutom göras med beaktande av de krav som följer av skyddet av de tillämpliga grundläggande rättigheterna, såsom dem som den hänskjutande domstolen har nämnt.

40 EU-domstolen erinrar om att syftet med föreläggandet i det nationella målet är att säkra skyddet av upphovsrätten, som ingår som en del i immaterialrätten. Viss information som lagrats och ställts till allmänhetens förfogande med hjälp av värdtjänsteleverantörens tjänster kan, på grund av sin art och sitt innehåll, innebära upphovsrättsintrång.

41 Skyddet för immateriella rättigheter stadfästs visserligen i artikel 17.2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan). Det framgår dock inte, vare sig av den bestämmelsen eller av domstolens praxis, att dessa rättigheter är absoluta och således ska garanteras ett undantagslöst skydd (domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 43).

42 Det följer nämligen av punkterna 62–68 i domen av den 29 januari 2008 i mål C-275/06, Promusicae (REG 2008, s. I-271), att det ska göras en avvägning mellan skyddet för den grundläggande rätten till egendom, som omfattar rättigheter till immateriell egendom, och skyddet av andra grundläggande rättigheter.

43 Närmare bestämt framgår det av punkt 68 i den ovannämnda domen att det ankommer på nationella myndigheter och domstolar att, när det gäller åtgärder som vidtas för att skydda upphovsrättsinnehavare,

se till att avvägningen är rimlig mellan skyddet av denna rättighet och skyddet av de grundläggande rättigheter som åtnjuts av de personer som påverkas av dessa åtgärder.

44 Under sådana omständigheter som dem som föreligger i det nationella målet ska nationella myndigheter och domstolar sålunda framför allt se till att avvägningen är rimlig mellan skyddet av de immateriella rättigheter som upphovsrättsinnehavarna åtnjuter, och skyddet av den näringsfrihet som sådana ekonomiska aktörer som värdtjänsteleverantörer åtnjuter enligt artikel 16 i stadgan (se domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 46).

45 I det förevarande fallet medför emellertid föreläggandet om att införa det omtvistade filtreringssystemet ett krav på att det – i rättsinnehavarnas intresse – ska ske en övervakning av all eller största delen av den information som lagrats hos Netlog. Dessutom rör det sig om övervakning som är obegränsad i tiden. Syftet med den är nämligen att alla framtida intrång ska kunna upptäckas, och den förutsätts kunna skydda inte bara existerande verk utan också framtida verk som ännu inte har skapats vid tidpunkten för införandet av nämnda system.

46 Således skulle ett sådant föreläggande leda till en klar kränkning av den aktuella värdtjänsteleverantörens näringsfrihet. Det skulle nämligen medföra en skyldighet för leverantören att, på egen bekostnad, införa ett komplicerat, kostsamt och permanent it-system, vilket dessutom strider mot villkoren i artikel 3.1 i direktiv 2004/48. Där föreskrivs att åtgärder som vidtas för att säkra skyddet av de immateriella rättigheterna inte får vara onödigt komplicerade eller kostsamma (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 48).

47 Mot denna bakgrund konstaterar domstolen att föreläggandet om att införa det omtvistade filtreringssystemet inte kan anses uppfylla kravet på att se till att avvägningen är rimlig mellan å ena sidan skyddet av de immateriella rättigheter som upphovsrättsinnehavarna åtnjuter, och å andra sidan skyddet av den näringsfrihet som sådana operatörer som värdtjänsteleverantörer åtnjuter (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 49).

48 Dessutom är verkningarna av ett sådant föreläggande inte begränsade till värdtjänsteleverantören, utan det omtvistade filtreringssystemet kan också kränka de grundläggande rättigheter som tillkommer dem som använder sig av värdtjänsterna, det vill säga deras rätt till skydd av personuppgifter och deras frihet att ta emot och sprida uppgifter, som de åtnjuter enligt artiklarna 8 och 11 i stadgan.

49 Föreläggandet om att införa det omtvistade filtreringssystemet innebär nämligen att det måste göras en identifiering, systematisk undersökning och behandling av de uppgifter som rör de profiler som användarna skapat i det sociala nätverket. Dessa uppgifter utgör skyddade personuppgifter, eftersom de i princip gör det möjligt att identifiera användarna (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Scarlet Extende, punkt 51).

50 Föreläggandet riskerar vidare att kränka informationsfriheten, eftersom det finns en risk för att systemet inte gör en tillräckligt tydlig åtskillnad mellan lagligt och olagligt innehåll, med följden att införandet av systemet kan leda till blockering av meddelanden med lagligt innehåll. Det är nämligen ostridigt att frågan huruvida en överföring är laglig också beror på tillämpningen av lagstadgade undantag från upphovsrätten, vilka varierar från en medlemsstat till en annan. Det är dessutom möjligt att vissa verk inte är skyddade av upphovsrätt i vissa medlemsstater, eller att de berörda upphovsrättsmännen har lagt ut dem på internet för gratis användning (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 52).

51 Om den nationella domstolen utfärdar ett föreläggande enligt vilket värdtjänsteleverantören blir skyldig att införa det omtvistade filtreringssystemet, innebär det således att den inte uppfyller kravet på att se till att avvägningen är rimlig mellan immaterialrätten å ena sidan och näringsfriheten, rätten till skydd för personuppgifter och friheten att ta emot och sprida uppgifter å andra sidan (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Scarlet Extended, punkt 53).

52 Mot denna bakgrund ska den fråga som har ställts besvaras på följande sätt: Direktiven 2000/31, 2001/29 och 2004/48 – jämförda med varandra och tolkade mot bakgrund av de krav som följer av skyddet av de tillämpliga grundläggande rättigheterna – ska tolkas så, att de utgör hinder för att en värdtjänsteleverantör föreläggs att införa det omtvistade filtreringssystemet.

Rättegångskostnader

53 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar

domstolen (tredje avdelningen)

följande:

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (direktivet om elektronisk handel),

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället, och

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter,

jämförda med varandra och tolkade mot bakgrund av de krav som följer av skyddet av de tillämpliga grundläggande rättigheterna – ska tolkas så, att de utgör hinder för att en nationell domstol förelägger en värdtjänsteleverantör att införa ett system för filtrering

— **av den information som användarna lagrat på värdtjänsteleverantörens servrar,**

— **som tillämpas utan åtskillnad i förhållande till samtliga kunder,**

— **i förebyggande syfte,**

— **på värdtjänsteleverantörens egen bekostnad, och**

— **utan begränsningar i tiden,**

och vilket kan upptäcka elektroniska filer innehållande musikaliska eller audiovisuella verk samt filmverk, till vilka den som har yrkat föreläggande gör anspråk på att inneha de immateriella rättigheterna, i syfte att blockera tillhandahållandet till allmänheten av sådana verk som innebär upphovsrättsintrång.

Underskrifter